

STAROVĚKÁ ČÍNA

Klíčová slova: první říše, období válčících států, nová úřednická vrstva, sjednocení země, obživa prostých, hedvábní v ceně zlata, vynálezy, platidla, znakové písmo jako sjednocující prvek, smysl pro poezii a estetiku

- zrod civilizace v povodí dvou velkých řek (Chuang-che a Jang-c'-t'iang)
- prvním doloženým státem **říše Šang** (1550 - 1045 př. n. l.)
- v době vlády dynastie **Čou** (1045 – 256 př. n. l.) oslabení moci krále → **období Válčících států**, stará šlechta se navzájem vybila
- vznik **vrstvy úředníků** – vybírání vládců na základě schopností, nikoli urozenosti
- **sjednotiteli Číny** („Říše středu“) císařové dynastie **Čchin** (221 – 207 př. n. l.) a **Chan** (206 př. n. l. – 220 n. l.)
- zdroj obživy:
 - pěstování prosa, rýže a čaje
 - chov psů, prasat a drůbeže
- výroba **hedvábí** (kokony bource morušového)
- vynálezy:
 - papír
 - porcelán (kaolin)
 - kompas
 - kormidlo
- při obchodování používány různé druhy **kovových mincí**, ale běžně se platilo i obilím či hedvábím
- písmo se vyvinulo z **obrázků**, základem jsou **znaky** (tisíce), každý je nutno naučit se zvlášť, je **důležitým celonárodním pojítkem** (znakům rozumí všichni stejně, dialektům nikoli)
- velmi oblíbená **poezie** (*Kniha písní*), vyvinutý smysl pro krásu (přírodní i uměleckou)

Čínský stát se zrodil v povodí dvou řek. Jak narůstal počet jeho obyvatel, snažili se Číňané obdělávat každý kousek úrodné půdy. Byli velmi pracovití a přemýšliví. Mnohé jejich vynálezy z doby starověku dnes využívá celý svět.

Čínské písmo je nejdéle používaným písmem na světě. Je velmi složité, a proto je obtížné se ho naučit. Pomáhá ale udržet kulturní jednotu Číny.

Čína byla přísně organizována. Každý člověk měl přesně stanovené místo ve společnosti. Lidé se museli podřizovat příkazům císaře a jeho úředníků. Číňané z vyšších vrstev si zpříjemňovali život různými druhy umění a milovali přírodu.

BAREŠ, Ladislav a kol. Čína, země vynalézavých lidí... In: *Dějepis 6*. Praha: Fraus, 2007, s. 68-75.

*Terakotová armáda v mauzoleu Prvního čínského císaře
(Do současné doby bylo nalezeno kolem 8000 soch válečníků a 600 koní z terakoty
a 125 vozů ze dřeva. Bojovníci jsou propracováni do nejmenších detailů. Jsou
vysocí 170 – 190 cm.)*

*Čchin Š'-chuang-ti
(První císař dynastie Čchin, Syn nebes)*

*Velká čínská zeď
Již existující úseky dal propojit První císař. Zeď měla znesnadnit kočovným kmenům
podnikání loupeživých nájezdů do nitra impéria. Byla dobudována v 16. století n. l.
dynastií Ming.
(Foto: Jakub Hařun)*

*Věštběný nápis na kosti, dynastie Šang
(Linden-Museum, Stuttgart, Německo)*

←
*Čínská mince, cca 2. stol. př. n. l.
(Pro výrobu používána slitina mědi, olova,
cínu, niklu, železa, ale také toxických kovů
jako rtuť a arsen. Měď byla obvykle
převládajícím kovem.)*